

## Unikátna výstava slovenskej moderny pod názvom KLUKATÝMI CESTAMI uvádza príbeh

**východoslovenskej súkromnej zbierky:** Janko Alexy, Gejza Angyal, Konštantín Bauer, Martin Benka, Ladislav Čemický, Ľudovít Čordák, Jan Hála, Vincent Hložník, Bedrich Hoffstädter, Viliam Chmel, Anton Jasusch, Aurel Kajlich, Gejza Kieselbach, Max Kurth, Gustáv Mallý, Peter Matejka, Dezider Milly, Teodor Jozef Mousson, Ján Mudroch, Július Nemčík, Zolo Palugyay, Bertalan Pór, Ernest Rákoši, Dominik Skutecký, Edita Spannerová, Armand Schönberger, Július Szabó, Ester Šimerová-Martinčeková, Imro Weiner-Kráľ, Teodor Zemplényi

|                    |                                                                                                                                                         |
|--------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Miesto / kontakt:  | Galéria umelcov Spiša (GUS) – kultúrne zariadenie Košického samosprávneho kraja, Zimná 46, Spišská Nová Ves, <a href="http://www.gus.sk">www.gus.sk</a> |
| Názov výstavy:     | KLUKATÝMI CESTAMI / Slovenská moderna zo súkromnej zbierky                                                                                              |
| Termín výstavy:    | 26. 7. – 5. 11. 2023                                                                                                                                    |
| Vernisáž výstavy:  | streda, 26. 7. 2023 o 17.00                                                                                                                             |
| Kurátor projektu:  | Mgr. Jozef Ridilla                                                                                                                                      |
| Kontakt pre médiá: | Mgr. Lucia Benická, <a href="mailto:riaditel@gus.sk">riaditel@gus.sk</a> , 0948 882 717                                                                 |
| Link:              | <a href="https://www.gus.sk/aktualne-vystavy/">https://www.gus.sk/aktualne-vystavy/</a>                                                                 |

**Galéria umelcov Spiša, kultúrne zariadenie Košického samosprávneho kraja, pripravila unikátnu výstavu prezentujúcu diela od 30-tich zvučných mien slovenskej moderny zo súkromnej zbierky Kamila Benetina.**

Výstava v rámci dramaturgického cyklu Téma je realizovaná vďaka podpore firmy Beneti s.r.o.

Kurátorským zámerom bola snaha načrtnúť vývoj moderného maliarskeho umenia Slovenska

v čo najširšom geografickom zábere reprezentatívnymi dielami, avšak so špeciálnym dôrazom na diela Generácie 1909 vzhľadom na ich početnosť i kvalitu v súkromnej zbierke.

**Riaditeľka galérie Mgr. Lucia Benická uvádza:** „Aktuálne výstavné koncepty Galérie umelcov Spiša vychádzajú z viacerých interpretačných kľúčov: tematických a zbierkových. Premiéra výstavy autorov slovenskej moderny je druhou iniciatívou galérie uviesť príbeh súkromnej zbierky: v roku 2017 sme prezentovali špičkový výber insitného umenia zo zbierky Pavla Konečného z Olomouca (CZ), tentoraz uvádzame výber diel zo zbierky prešovského zberateľa Kamila Benetina.“

**Kurátor výstavy Jozef Ridilla ku projektu:** „Výstava nie je len príbehom moderného slovenského maliarstva, ale i zberateľstva umenia, keď autor zbierky dokáže – v tých šťastných prípadoch – z rôznorodých zdrojov vybudovať monotematickú kolekciu s dôrazom na kvalitu, opierajúc sa o cit pre výtvarné kvality, umelecké hodnoty a o primerané znalosti dejín umenia. Maliarstvo ranej moderny s jej luministickým plenéristickým poňatím zastupujú Max Kurth, Teodor Zemplényi a Ľudovít Čordák. Gejza Kieselbach a Teodor Mousson predlžujú životnosť tohto názoru až do polovice 20. storočia. Nasledujúcu etapu vývoja sleduje divák na dielach zakladateľskej generácie moderny (Martin Benka, Janko Alexy), Generácie 1909 (Ján Mudroch, Peter Matejka, Dezider Milly, Ester Šimerová) a Generácie 1919 (Vincent Hložník, Viliam Chmel). Paralelne rozvíjali svoj tvorivý program niektoré významné solitérne osobnosti (Imro Weiner-Kráľ). Na výstave nechýba stredoslovenský okruh (Gejza Angyal), okruh košický (Anton Jasusch), ako aj okruh maďarských umelcov z južného Slovenska (Július Szabó). Do výberu boli zaradené aj niektoré diela z obdobia po roku 1950, keďže klasici začínajúci v medzivojnovom období zostali verní princípom moderny hlboko do 2. polovice 20. storočia (Dezider Milly, Imro Weiner-Kráľ, Ester Šimerová). Ku skutočným klenotom možno zaradiť Zemplényiho oslavu života *Leto pri jazere z obdobia belle époque z roku 1914*, Millyho temnú víziu *V ateliéri* z roku 1947 či kubo-expresionistickú *Vedutu* z prelomu 20. a 30. rokov 20. storočia od hlohovského rodáka Armina Schönbergera.“

**Výstava na webe!** Vybrané vystavené diela sú interpretované kurátorom via **QR kódy**, ktoré sú priradené k popiskom: preklikom na autorov je možné načítať aj diela, ktoré dopĺňajú súkromnú zbierku a nie sú súčasťou výstavy. Webové prostredie sa stáva hlavným nosičom informácií o autoroch i dielach v zbierke:

<https://www.gus.sk/klukatymi-cestami-slovenska-moderna-zo-sukromnej-zbierky/>

Galéria umelcov Spiša, kultúrne zariadenie Košického samosprávneho kraja, patrí medzi najmladšie zberateľské inštitúcie v regióne (založená v roku 1987). Galéria sa zameriava na profesionálne výtvarné umenie s prioritnou orientáciou na spišský región. V poslednom desaťročí sa pôsobenie galérie rozširuje z regionálneho na širší národný a európsky priestor. Zbierkový fond galérie tvorí 2 446 výtvarných artefaktov, časť z nich je prezentovaná v troch stálych expozíciách – Terra Gothica, Jozef Hanula a Záhrada umenia. Galéria realizuje množstvo sprievodných a edukačných programov v dialógu s aktuálnymi výstavnými konceptami a zbierkovými predmetmi.